

Budapest,
1943.
május 12

V. évf.
19. sz.

Egyes
szám ára:
70 fill

3
L
I
T
T
R
A
D
Y
C
S
A
3

SZERKESZTI
D. MATOLAY

A magyar film új reménysége

KELEMEN ÉVA

„Tilos a szerelem” c. Hunnia-filmben. Játssza: Corvin.

Az
érdekes
szépségű

LIL ADINA lesz
HEINZ RÜHMANN
partnernője a szezon
legkacagtatóbb
slágerbohózatában:

Az erény esősz

című TERRA-filmben

F
O
R
G
A
L
O
M
B
A
H
O
Z
Z
A

FILMIPARI ÉS FILM-
KERESKEDELMI R. T.

IV, KOSSUTH LAJOS-U.13
TELEFONSZÁM: 183—858

MAGYAR

film

SZERKESZTI: *Matolay K. Géza*

FILMKAMARAI SZAKLAP
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VII. Erzsébet-körút 13. IV. emelet.
Tel.: 420-796, 426-576. Postatakarékp. csekksz.: 15410.
Előfizetési ár: egy évre 35 pengő, félévre 18 pengő.

V. ÉVFOLYAM 19. SZÁM — MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN — BUDAPEST, 1943. MÁJUS HÓ 12

FILMGYÁRTÁS ÉS SZAKKÉPZETTSÉG

Írta: MATOLAY GÉZA DR.

II.

Amikor a filmgyártás szakképzettségéről beszélünk, elsősorban csak az általános szaktudás szükségességét hangoztathatjuk, mert hiszen a filmgyártás olyan sokrétű szakma, amelynek teljes ismeretéhez, szakszerű tudáshoz egy ember a legtrikábban juthat. Az általános ismereteket, a felügyelethez és vezetéshez szükséges tudást azonban mindenki elsajátíthatja, akiben erre egyébként megfelelő rátermettség van. Legalább annyit kell tudnia mindenkinek, aki a filmszakmában irányító szerepet tölt be, hogy az egyes munkák elvégzéséhez szükséges utasításokkal el tudja látni munkatársait és ellenőrzést gyakorolhasson.

Nézzük most elsősorban, hogy egy filmgyártó cég vezetőjének mi-

hez kell értenie. Kell értenie mindenekelőtt a filmgyártás ipari és kereskedelmi részéhez, vagyis kell tudnia azt, hogy a filmet hogyan állítják elő, az egyes szakembereknek mi a munkaköre, mi a gyártás folyamatának sorrendje, milyenek a különböző költségvetési tételek, mi a film szereplőinek és a munkatársak szokásos tiszteletdíja, hogyan kell a gyártást napok szerint gazdaságosan beosztani és így tovább. Olyan nagy gyakorlatot és átfogó ismereteket kíván ez a munka, hogy azt *sem könyvből megtanulni, sem pedig néhány hét, vagy hónap alatt elsajátítani nem lehet.* Több évi gyakorlat szükséges ahhoz, hogy valaki nyugodt lelkiismerettel mondhassa: *ért már a filmgyártáshoz.*

dicséretére kell elmondanom, hogy *néhány évvel ezelőtt a bankok egy-egy magyar film gyártásához alig 20–40.000 pengőnyi hitelt voltak hajlandók folyósítani.* A gyártáshoz szükséges pénzt ebben az időben nagyobb részt a bemutatószínházak előlegeiből, valamint magánhitelezőktől szedték össze 10–20.000 pengős tételekben. Ezeknek a cégeknek a szorgalmán, ügyességén és rátermettségén mulott, hogy meg tudták nyerni néhány nagyobb pénzintézet bizalmát és ennek folytán ma, amikor pedig a filmek háromszorosába kerülnek, mint néhány évvel ezelőtt, a bankok már 200–250.000 pengő hitelt folyósítanak filmenként. Ezt a bizalmat megtartani, ápolni csak úgy lehet, ha valamennyi gyártó céget továbbra is áthatja a felelősség és mérlegelni tudja, hogy a *bizalom elvesztése akár egyjelen céggel szemben is, milyen mérhetetlen károkat okozhat az egész filmszakmának.*

Kereskedelem és hitel

A kereskedelmi része nem kevésbé bonyolult és nehéz ennek a szakmának. Most nem is beszélök a filmek kihelyezésének komplikált és sokrétű üzleti ágáról, amely megint teljesen különálló mesterséget jelent, hanem csak a filmgyártással kapcsolatos kereskedelmi tudnivalókról.

A magyar filmgyártás, miután nélkülözi az állami támogatást, teljes mértékben magára van hagyatva és magának kell előteremtienie azokat a komoly vállalkozási összegeket, amelyek a gyártáshoz szükségesek. A magyar filmgyártás — értem ezalatt a csak néhány éves keresztény magyar filmgyártást — természetesen még *nem olyan lökeős, hogy az egyes vállalatok saját pénzükből tudnák fedezni teljes egészében a gyártandó filmek költségeit.* Komoly hitelműveletekre van szükség, hogy a gyár-

táshoz szükséges összegek rendelkezésre álljanak, s tudni kell azt is, hogy ezek a hitelműveletek miképpen, milyen sorrendben, milyen garanciák mellett bonyolíthatók le. Vagyis, ha a filmgyártó tárgyalásokat kezd a bankkal, vagy magánosokkal hitelszerzés céljából, akkor a legkisebb részletekig tudnia kell azt, hogy mit tud felajánlani a hitelnyújtónak és hogy az igénybevett hitelt mennyi idő alatt és milyen feltételek mellett képes visszafizetni.

Ezen a téren olyan *kialakult szokások és lehetőségek vannak, amelyeknek ismerete nélkül senki sem boldogulhat,* mert vele szemben egy-kettőre elmúlik az előlegezett bizalom, s akkor megszűnik a hitel lehetősége is, amely nélkül pedig gyártani nem tud.

A mai keresztény gyártó cégek

De ugyanígy tudatában kell lennie ennek mindazon tényezőknél is, akik a magyar filmgyártás ügyét irányítják, valamint azoknak, akik manapság olyan előszeretettel gyakorolnak indokolatlanul is lesújtó kritikát a magyar filmek fölött. *A fölösleges gánészkodás, a rosszindulatú kritikák éppen olyan károkat okozhatnak, mint a tudatlanság,* aminthogy ezek is abból táplálkoznak. Mert, aki a filmhez hozzászól — legyen az sajtókritikus vagy más — kellene, hogy némi fogalommal rendelkezzen a filmgyártás lényegéről, annak nehézségeiről és lehetőségeiről, mert különben éppen olyan súlyos károkat okozhat, mint azok, akik szaktudás nélkül fognak hozzá a filmkészítéshez.

A munkatársak és szereplők helyes kiválasztása

Most, amikor annyian tolonganak a műtermek körül, s annyian szeretnének bekapcsolódni a gyártásba, különösen szükséges, hogy rámutassunk a szaktudás fontosságára és azokra a veszélyekre, amelyek a szakképzettség hiányával járnak.

Kezdjük mindjárt a *témakiválasztásnál*. Előző cikkeimben már rámutattam arra, hogy a témaválasztás milyen sok szempontból jelent nehézséget, mennyiféle akadállyal kell megküzdeni és mi mindenre kell tekintettel lenni. Akinek nincs megfelelő gyakorlata, az könnyen elköveti azt az alapvető hibát, hogy megvesz egy témát, megírta egy forgatókönyvet és ilyen módon máris elköltött 10–20.000 pengőt, s egy szép napon kiderül, hogy miután a Nemzeti Filmbizottság nem engedélyezi a téma megfilmesítését, befektetett pénzt máris elveszti. Régi szakmai emberrel is megtörtént már ez. Mennyivel nagyobb a lehetősége annak, hogy a kevésbé tapasztalt gyártót ilyen kár éri.

Akiben nincs meg a kellő művészi és irodalmi érzék, s akinek nincs meg az ezen a téren annyira szükséges ítélőképessége, az soha nem fog tudni igazán értékes filmeket alkotni. Az ilyen gyártó legfeljebb találmányra, véletlenségből

valamilyen író vagy rendező tanácsára »kifoghat« itt-ott egy-egy jó könyvet, amiből valamirevaló film is lesz, de *soha sem fogja képviselni azt a színvonalat, amelyre a magyar filmgyártás büszke lehet.*

A téma kiválasztása után igen fontos, hogy *milyen íróval* készítteti el a gyártó a forgatókönyvet. Mert nem minden téma feldolgozására alkalmas valamennyi forgatókönyvíró. *Ismerni kell az író egyéniségét és tudni kell, hogy milyen témakör az, amely az ő lelki-ségének és írói készségének megfelel.* A legremekebb témát is el lehet rontani és sokszor gyöngé témából is jó és fordulatos, filmszerű forgatókönyvet alkothat egy ötletes író. Tehát ismét *tapasztalat és tudás* kell ahhoz, hogy a megfelelő forgatókönyvíró kiválassza a gyártót.

Ugyanilyen fontos és ugyancsak megfelelő tudást és tapasztalást igényel a *rendező kiválasztása*. Leghelyesebb, ha a rendező és a forgatókönyvíró együtt dolgozik a könyvön, mert akkor az már a rendező felfogásának és ízlésének megfelelően készül s nincsenek későbbben viták és kellemetlenségek s kevésbé fordulhat elő, hogy a forgatókönyvet ismétlenül át kelljen írni.

Az összhang megteremtésének fontossága

Es ezután következnek a technikai és adminisztratív személyzet összehátolátása. A segédrendező, az operatőr, a vágó, a felvételvezető, az ügyelő, a naplóvezető és a többiek leszerződötése, ami ugyancsak nem egészen könnyű feladat, mert *vigyázni kell, hogy az a művészeti és technikai személyzet, amely egy filmnél közös munkát fog végezni, a megfelelő lelki és szellemi kapcsolatban legyen egymással.* Tudni kell tehát azt, hogy az egyes munkatársak milyen baráti kapcsolatban állnak egymással, nincsen-e közöttük ellenszenv, pletyka, áskálódás, mert különben az *egyébként kitűnő szakemberekből álló együttes munkája nem lesz harmónikus és ez meglátszik azután a filmen.*

Es ha már mindezen túl vagyunk, akkor következik ismét egy

rendkívül komoly probléma: *a szereposztás.*

Ismét azt kell mondanom, hogy tapasztalt és feltétlenül művészi érzékkel bíró vezetőegyénségnek kell lennie annak, aki a rendezővel egyetértésben meghatározza, hogy az egyes szerepeket melyik színész vagy színésznő alakítsa. Napokig, néha hetekig tartó viták előzik meg az »eszmei« szereposztást s *mikor már ezzel készen vannak, akkor jönnek a meglepetések és akkor következnek be szükségszerűen a megalkuvások.* Mert tegyük föl, hogy egy film főszerepeire a következőket válogatták össze, mint akik ideálisan megfelelnek, egyéniségüket tekintve: Szelezky Zita, Tolnay Klári, Vizváry Mariska, Páger Antal, Szilassy László és Rajnay Gábor. Ekkor következik a nehézségek végtelen sorozata.

Kezdődik a nehézségek sorozata

Az egyik nehézség a költségvetési keret. Mert ugyebár Szelezky Zita és Tolnay Klári fejenként 25–30.000 pengőt kérnek. Páger Antal ugyancsak nem játszik 30–40.000 pengőn alul. Szilassy László szintén legalább 15.000 pengő. *S ha csupán ezeket a tételeket adjuk ösz-*

sze, akkor már felette járunk a 100.000 pengőnek. Hol vannak még a többiek? Hol vannak az epizodisták, hol vannak még a statiszták?... Szóval rövidesen kiderül, hogy ezt a szereposztást nem bírja el a film. De ezenkívül kiderül az is, hogy amúgy sem volna lehetsé-

ges ez a szereposztás, mert — mondjuk — Tolnay és Szelezky nem hajlandók együtt játszani, azonkívül pedig Tolnay Klári éppen egy új darabra készül a Víg-színházban és így állandóan próbálni fog. Ugyanígy próbanehezségek vannak Vizváry Mariskával, valamint Rajnay Gáborral és Szilassy Lászlóval, tehát mire véglegesen szerződést lehetne ajánlani nevezett művészeknek, előbb a színházakkal kell megkísérelni egyeztetni a filmgyártás időpontját és a színház próbaidejét.

Minden bizonytalan

Igen ám, csak hogy ott van még a baj, hogy *nem lehet tudni pontosan, mikor kerül műterembe a film.* Mert a műterem már ki van utalva, sőt azt is tudjuk, hogy melyik produkció után lehet műterembe menni, csak éppen azt nem tudjuk, hogy az előttünk levő produkció mikor fejezi be a munkát. Tegnapelőtt úgy volt, hogy már öt nap múlva befejezik, de közben megbetegedett egyik színészük, aki miatt három napig álltak a felvételek, aztán néhány felvételük valami hiba folytán elromlott és azokat még meg kell ismétetni, szóval most öt nap elteltével még mindig nem lehet tudni, vajjon három nap múlva, vagy csak tíz nap múlva lehet-e megkezdeni a felvételeket.

De viszont a szereplőket mégis csak le kellene szerződötetni, mert *el kell készíttetni a ruhákat,* ahhoz pedig szintén idő kell...

Es itt van megint az a valami, amit úgy hívnak, hogy *tapasztalat, rutin, hozzáértés.* A filmgyártó ilyenkor nyugodtan mérlegeli az eshetőségeket, sorra veszi az összes rendelkezésre állható színészeket és színésznőket, megcsinálja a maga számításait és megbeszéli a rendezővel, hogyha X. vagy Y. nincs, akkor kit lehet helyette szerepeltetni. Számításba veszi azt is, hogy üzletileg melyik milyen előnyt jelent, melyik színész egyéniségének megfelelően hogyan kellene átalkotni a könyvet stb.

Mérhetetlenül sok utánjárásba kerül, amíg tisztázódik, hogy melyik színházban, milyen lehetőségek vannak az elkövetkezendő műsorokat illetően, hol, melyik színész lehet a közeljövőben néhány hétig szabad a próbáktól, s mindezek után alakul ki az a végleges szereposztás, amellyel hozzá lehet kezdeni a film készítéséhez.

Mikor aztán elkészült a film, könnyedén elhangzanak a kritikák, hogy *a filmgyártó rosszul válogatta meg a szereplőket.*

(Folytatjuk.)

Haditudósítók kiállítása a Vigadóban

A magyar katona hősi küzdelmének legidőállóbb és legmegdönthetlenebb bizonyítékát a film rögzíti meg

A napokban nyílt meg díszes külsőségek között a Vigadó termeiben rendezett Honvéd Haditudósító Kiállítás. Mint lapunkban többször is megemlékeztünk, a filmoperatőrök és a harctéri szórakoztató és oktató-előadások tartása szintén a haditudósítók kötelékébe besztottakra tartozik.

Valaha az első haditudósító Tinódi Lantos Sebestyén volt, majd az idők folyamán fejlődött ki a történelemírásnak legmodernebb formájáig, mely a betűn, fényképen, hangon, filmen és képzőművészetben keresztül ad átfogó képet a ma heroikus küzdelméről.

Mindjárt a kiállítás bejáratánál megtekinthetjük egy vándor-mozgó berendezését. Az autóba egy teljes moziberendezés van beépítve. Maga a motor szolgáltatja az áramot; az ülések alá vannak elhelyezve a vászonszűrő keretek, a leadó keskenyvitűgép és a többi kellék. Jobbkézre az emeleten egy ideiglenes vetítőhelyiség van elhelyezve, ahol a harctéren felvett felvételeket és egy, az oroszoktól zsákmányolt filmet mutatnak be a közönségnek. A kiállítási termek a belső szárnyon vannak elhelyezve. A gyönyörűen dekorált falak minden négyzetméterre a lelkesedésnek, izlésnek és hozzáértésnek egy-egy gyöngyszeme. Az a kép, amelyet itt kapunk, szemléltetően foglalja össze azt a hatalmas és fontos munkát, amit honvédségünk kétségkívül legérdekesebb alakulatainak munkája nyújt. Ez a válogatott gárda szívvel-lélekkel dolgozik, hogy a legigazibb történelmet írja meg tollal, filmmel, ecsettel és fényképpel.

A film külön természet ka-

pott. Itt helyezkednek el azok a különféle típusú gépek, melyekkel operátorjeink felvételeket készítenek. (Ariflex-Bolex, Bell & Co. és Howell stb.). Legérdekesebb e harctéren használt felvevőgépek között a hatalmas, 640 mm gyújtótávolságú tele-objektív, amelyen rendszerint távoleső részleteket fényképeznek. Ez a csodálatos apparátus olyan lencsesorozatból van összeállítva, hogy pl. egy 2000 méter magasan szálló repülőgép felségjelét a mozivászonon teljes nagyságában fényképezi. Úgy szólván premier-planba hozza a gép pilótáját. (A gép fényereje 5.5, vagyis kisebb,

mint az előbb említett, általánosan használt készülékeké,

is mód nyílik, lendítő karral (schwenk) mozgatják a fel-

melyeknek fényereje általában 1.8). Olyan alkalmakkor, midőn az állvány elhelyezésére

vevőkészüléket, mely a felfelé, vagy oldalra irányított gép mozgását fogaskerekek beiktatásával szabályozza, hogy ezáltal a technikailag zavaró rezgések ne zavarják a felvételt. Szaknyelven úgy fejezik ki, hogy az áttételezés »porlassza« a mozgást.

A felvételek 36 mm-es filmre történnek és a kazettákba általánosan 60 m hosszú filmtekercset helyeznek el. A tábori mozgókban viszont a vetítés — kivéve a rendes felszerelésű városi mozgókat — 16 m-es filmről történik.

Filmoperátorjeink

216.026 m pozitív képanyagot,

55.054 m képnegatívot,

22.840 m hangnegatívot,

16.876 m hangpozitívot

használtak el. Ha mindezeket a filmeket összeragasztanánk, Uzsoktól Kievig érne, vagyis hosszabb lenne, mint a mai Magyarország legnagyobb távolsága.

Azokból a felvételekből, melyeket filmoperátorjeink készítenek, 22%-ot a filmhíradó keretében dolgoztak fel és így a nagyközönség elé került. 35%-ot a felvett anyagból a honvédség oktatására használnak, míg a többi anyagból ugyancsak a hon-

A magyar csapatok kötelékében hősi halált halt Franco Vellani-Dionisi olasz újságíró arcképe a kiállításon. (sz. Markos olajfestménye)

védtség szórakoztatására szolgáló filmekben használják fel.

A harcolóknak 22 normál és 24 keskeny játékfilmet és átlag hetenként 2 híradófilmet mutatnak be. A normálfilmek közül eddig a »Beszélő köntös«, »Gül Baba«, »Dr. Kovács István«, »Az ördög nem alszik«, »Három csengő«, »Leányvásár«, »Sok hűhő semmiért«, »Az édes ellenfél«, »Az utolsó Vereczkey«, »Háry János«, »Földindulás«, »Elkésztett levél«, »Férjet keresek«, »Igen vagy nem«, »András«, »Dankó Pista«, »Kádár kontra Kerekes«, »Szücs Mara házassága«, »Bob herceg«, »Kadétt szerelem«, »Valahol Oroszországban«, »Honvédek előre« című filmek kerültek bemutatásra. Keskenyfilmátvételben vetítették le: a »Beszélő köntös«, »Dr. Kovács István«, »Honvédek előre«, »A férfi mind örült«, »Behajtani tilos«, »Kádár kontra Kerekes«, »Életre ítélték«, »Szücs Mara házassága«, »Kölcsönkért férjek«, »Rózsafabot«, »Régi keringő«, »Bob herceg«, »Kadétt szerelem«, »Valahol Orosz-

országban«, »Halálos csók«, »Férjhiúság«, »Negyediziglen«, »Házasság«, »Gentryfészek«, »Harmincadik«, »Őrségváltás«, »5-ös számú órház«, »2000 pengős férfi« c. filmeket.

Komjáti Gyula haditudósító rajza a délvidéki utcai harcokról. (Töltőtolltinta rajz barna aquarell lazurral)

Az a sokrétű munkásság, melyet a haditudósítók véggeznek, ma a legszebb hivatás. A közvetlen impressziók

hatása alatt festett képek, a kitűnő rajzok éppen úgy szolgálataiban vannak a történelemírásnak, mint az a sokezer fénykép, amely tizezrivel és millióival kerül a bel- és külföldi nagyközönség elé. Az

hogyan ellátták a hazai sajtó szolgálatát, arról is gondoskodás történt, hogy gyönyörűen illusztrált, színes reprodukciókkal tarkított lapot adjanak az élvonalban küzdők kezébe. Három ilyen újság is van, melyek közül a »Szikra« a külföldi lapok nivójával is felveszi a versenyt (Leginkább a »Signal« c. német folyóirathoz hasonlít). Ezeket a lapokat nem terjesztik a közönség között, viszont annál hívebben alkalmazkodhatnak a harc téren küzdők lelki és szellemi szükségleteihez.

Nincsen igazi határvonal a haditudósítók csoportjainak munkássága között, hiszen nemcsak rokonok ezek a művészek, ahol a szó, a hang és kép alig választható el, hanem tagjait egybefonja az az ízig-vérig magyar áldozatos szellem, amely egyformán szolgálja szívének legmélyebb lüktetésével hazáját és szakmáját. Dolgozva harcol, egyik kezében a felvevő gép, vagy a ceruza, másikban a fegyver.

Gyimesy Kásás Ernő

MIT HOL JÁTSZANAK BUDAPESTEN

A harmincadik

Annamária

A pék felesége

Az első randevu

Bengázi

Csákó és kalap

Családunk szégyene

Csalódás

Egy asszony visszanéz

Egy bolond százat csinál

Egy csók és más semmi

Egy szoknya, egy nadrág

Enyém vagy

Ejjélre kiderül

Érted

Férjhiúság

Gyávaság

Vitéz

Beleznay

Fórum

Rádius

Alkotás, Andrássy,

Délibáb, Ipoly,

Korona, Turul

Hunnia

Barlang,

Kamara

Adria, Attila, Béke,

Belvárosi, Budai Apollo,

Homeros, Nyugat,

Otthon, Petőfi,

Szilvánány, Tinódi,

Zugló

Scala

Ráday

Sziltya, Omnia

Körönd

Damjanich

Korzó

Diadal

Bethlen, Csaba, Duna,

Ujbuda

Halálhajó

Házassággal kezdődik

India tigrise

Jelmezbál

Katyi

Keresztúton

Késő

Lányok egymásközt

Legényvásár

Lombardia hőse

Nagy király

Négylovas hintó

Pascal kétélete

Párbajsemmiért

Pénz áll a házhoz

Pista tekintetes úr

Szakítani nehéz dolog

Szalonkalózok

Szerelém a vérpadig

Talpraesett leány

Tilos a szerelem

Zoro és Huru

Tisza

Pest

Baross, Toldi

Maros

Mesevár

Eva

Nemzeti Apolló

Erzsébet

Ósbuda, Turán, Ugocsa

Átrium

Glória

Népszínház

Rákóczi, Székely

Józsefvárosi

Anna

Deák, Kaszinó

Kristály, Kultúr, Nap,

Palota, Pluto, Tátra

Capitol

Hazám

Uránia

Corvin

Flórián

Mindig eredetit kell alkotni — mondja Kalmár László, akinek „van szíve fiatalokkal bajlódni”

Napokban kezdték meg a *Mester Film* legújabb produkciójának forgatását a Hunnia Gyarmat-utcai műtermében. A készülő film címe: »A sziámi macska«. Írója senki más, mint maga a film rendezője: Kalmár László.

Statisztasorozáson és próba közben találunk Kalmár Lászlóra. Csodaszép tánczene vértforraló ütemére ugrál, forgolódik, táncol vagy hat-nyolc fiatal leány, akik *Misley* Anna táncpedagógus irányítása mellett tanulják be a film táncbetéteit. Ez a lelkiismeretes előkészület látása is elegendő ahhoz, hogy biztosak legyünk »A sziámi macska« elkövetkezendő sikerében és hogy ez a dzsungelfilm című darab méltó folytatása legyen az eddigi nagysikerű *Mester*-produkcióknak.

A „Sziámi macska”

Mint író és rendezőt interjúoltuk meg Kalmár Lászlót. Először is a film után érdeklődünk: miért kapta ezt a »vad« elnevezést, kik a szereplői, mi a cselekménye?

— *Ha mint író nyilatkoznék, akkor csak azt mondhatom, hogy ma filmet írni nem leányálom, mert... Kalmár László hirtelen elhallgat. Nem kérjük, hogy mondja tovább, hiszen ebben a befejezetlenül hagyott mondatban benne van mindaz az akadály és gátló körülmény, amivel a magyar nemzeti filmgyártásnak meg kell küzdenie éppen akkor, amikor — állítólag! — eszak-nyáiban konjunkcióra van...*

— »A sziámi macska« — váltja át a beszéd vágányát Kalmár László — zenés, kedves, könnyű vígjáték. *Hajmássy Miklós és Bilicsi Tivadar*, két egyforma szerencsétlen flótás, beleszeretnek egy leányba, aki sziámi félvérű nőnek adja ki magát. A végén azonban egyikük sem lesz, hanem egy harmadik férfi viszi el előlük. Az is kiderül, hogy a leány valóban félvér. A cselekmény sok bonyodalmon keresztül ér a kifejezéshez.

— *Ki játssza a női főszerepet?*

— *Szelezky Zita*. Egyik főerőssége a filmnek. Hálás, ráfekvő szerepet kapott ebben a filmben. Alakítása humoros

is, drámai is. Tehetségének és játéktudásának egész skálája maradéktalanul érvényesülhet a történetes folyamán. *Szelezky* művésznő különben is nagy kedvvel fogott a forgatáshoz, élvezet lesz vele dolgozni. Több keleti melódiájú énekszáma is van a filmben.

— *Hogyan jutott el a filmrendezőiségig?*

— Már 1919-ben eljegyez-

Sohasem szabad kopirozni

— Minden rendező mellett ott voltam, mint asszisztens. A mai generáció — élénkül meg Kalmár László hangja — azonban nem igen akar tanulni. Egy kicsit beleszagol a dolgokba és már félév múlva mindent jobban akar tudni, mint a régi szakemberek.

— *Hány filmet rendezett eddig önállóan?*

— Tizenhatot

— *Rendeződécaija?*

— Ilyen nincs! A legnagyobb örültségnek tartom, amikor a stílusról kezdenek beszélni. Miért nem csináljuk így, vagy úgy? — kérdezik a kívülállók. Francia, amerikai, német stílusról beszélnek sokan. Minek? *Soha sem szabad kopirozni, hanem mindig eredetit kell adni. Minden utánzat silány munka.* Persze, hogy valaki eredetit alkothasson, ahhoz sok minden más is kell, nemcsak az egyéni rátermettség, tehetség. Ha a magyar rendezők úgy dolgozhatnának, aho-

tem magam a filmszakmával. Előbb a *Phönix* filmgyárban dolgoztam, majd a *Sztárba* kerültem. *Eredetileg mérnöknek készültem, de ez abba maradt. A szakmánk minden részletmunkájába belekóstoltam, nemcsak azért, mert a körülmények kényszerítették rá, hanem mert komolyan fogtam fel foglalkozásomat, amelyet életcéllul tűztem ki magam elé.*

gyan ők maguk szeretnének, akkor sokkal nívósabbat produkálhatnának.

Kalmár Lászlót ezután a magyar filmgyártás időszerei problémái felől kérdeztük meg, de az illusztris rendező ehhez a témakörhöz nem volt hajlandó hozzászólni.

A »*Tilos a szerelem*« című legújabb filmjével kapcsolatban, amelyet a Corvin játsszik nagy sikerrel, éppen a két fiatal filmszínész: *Kelemen Éva* és vitéz *Gozmány György* szerepeltetését említve, érdeklődünk Kalmár főrendezőnél a színészatúnpótlásról.

— Nyugodtan merem mondani, hogy a magyar rendezők közül egyedül én vagyok az, aki legtöbbit foglalkozik az új emberekkel. Ezzel szemben vannak rendezők, akik azzal a jelszóval, hogy: »nem vagyok bolond újakkal bajlódni«, csak a régiekkel csinálnak filmet, a legdrágább színészeket szerződtetik.

A mozi közönség kritikai érzéke

— Mi a véleménye a magyar moziközönségről? — kockáztatjuk meg a kérdést.

— Bizony nem a legjobb — feleli Kalmár László —, sajnos, a legkomolyabb jelentekeket is kineveti. A kritikai érzéke annyira leromlott és az emberek annyira a mai napnak élnek — ez érthető is a háborús időben —, hogy nem értik meg a komolyabb helyzeteket. Ma a magyar mo-

zilatogató közönségnek jó, neveltető darabok kellene.

— *Filmjeit, amelyeket készít, nagy előkészületek előzik meg?*

— Sohasem több, mint amennyi szükséges. Nem vagyok híve a színészpróbáknak sem. A színészekkel csak a figurát kell jól átbeszélni. A film egész cselekményét úgy sem tudja összefogni a színész. Tulajdonképpen minden a rendezőben él.

A sztárrendszer nem véletlen műve

A sztárrendszerrel, a sztárgázsival összefüggően a következőket mondja Kalmár László:

— A sztárrendszer, az egyes színésztípusok, nézetem szerint, nem véletlenül alakultak ki. Világviszonylatban pél-

dául *Gréta Garbo* mindig *Gréta Garbo* marad, egy *Zarah Leander* mindig *Zarah Leander* lesz a filmen. Nálunk ugyanígy van. *Páger* minden filmjében *Páger*, *Karády* szintén *Karády*. Valahogy úgy van, hogy ha valaki nagyon sok figurát tud alakítani, abból soha sem lesz nagy színész. Az élet maga is számtalan egyszerű hasonlattal világítja meg ezt. Aki cipőt, kalapot, bútort is készít, az nem lehet jó cipész, kalapos, vagy asztalos egy személyben. Az igazi színészeknél az egyéniség vezeti az embert, nem pedig fordítva. Az egyéniséget beskatulyázni, vagy átállítani egyik napról a másikra homlokegyenest ellenkező lekvilágába nem igen hiszem, hogy lehetséges lenne, bár sok minden a rutin kérdése.

— *Hogy állunk a fiatal rendezők, a »rendező-csemeték« tekintetében? — tesszük fel az utolsó kérdést.*

Kalmár László sokáig gondolkodik. Láthatólag »kutató« a fiatalok között, mintha saját magának mondaná, vagy hangosan gondolkozna: feleli: — Nagyon nehéz a kérdésre válaszolni. Az igazi fiatalokról semmit sem tudok mondani, azokról pedig, akik »fiatal rendezők« aránylag csak a szakmában fiatalok.

Délre jár az óramutató. A próbának is vége. Ebédidő. Lassan mi is megindulunk a Hunnia, szanatóriumhoz illő gyönyörű parkján keresztül a szemben levő vendéglőbe... Cs. M.

MAGYAR MOZGÓFÉNYKÉPÉPKEZELŐK ORSZÁGOS EGYESÜLETE

mint az állami munkaközvetítőhivatal hat. eng. megbízottja

DIJTALANUL KÖZVETÍT SZAKAVATOTT GÉPÉSZEKET

állandó alkalmazásra és kisegítősekre úgy helyben, mint vidéken.

Budapest, VIII., Népszínház-u. 19.
Telefon: 337-598

Hivatalos órák: 1—3-ig
Hivatalos órák után Tátra mozgó

A Karosszéktől a Sziámi macskáig hosszú az út

De Fries Károly beszél a filmzenéről

De Fries Károllyal, sok nagyszerű sláger, dal és filmzene szerzőjével ülünk együtt a Hunnia régi műtermében.

— Mintegy 10 éve foglalkozom filmzeneszerzéssel — válaszol kérdéseinkre a népszerű zeneszerző, amikor az iránt érdeklődünk nála, hogy milyen az élete, hogyan dolgozik egy olyan ünnepezt slágerkomponáló, mint ő.

— *Egész életemet lekötö a munka, csak zeneszerzéssel foglalkozom* — fűzi tovább feleletét.

— Melyik kompozíciójával volt a legnagyobb sikere?

Kicsit gondolkozik, majd gondolatokba merülő tekintettel néz a műterem másik felére, ahol az új Mester Film díszleteinél dolgoznak a világsztárok.

— Nehéz erre válaszolni. Tulajdonképpen egyiket sem tudom kiemelni, hogy a másikat ne szenvedjen. Mint filmzene talán a »Halálcsók« egyik legszebb sikere, de mint különálló slágereket megemlíthetem a régiak közül »Szeretnék egy új szívet«, vagy »Ne törődj senkivel«, vagy »En mindig csak adtam«, azután később a »Peches ember ne menjen a jégres«, majd az »Egy hangulat«, és az újabbak közül a »Száz ptkos róza«, »Valahol Oroszországban«, »Viszontlátásra hadnagy úr«, vagy a »Csicskás voltam...«

— Miben áll egy filmzene megszerkesztése? Hogy dolgozik, amikor, mondjuk, ajánlatot kap egy bizonyos film zenéjének szerzésére?

— Erra azzal a bizonyos »két eset van« mondással felelek. Először is lehetséges az — és ez nekem a legkedvesebb —, hogy megkapom a forgatókönyvet, azt otthon elolvasom s miután ismerem töviről hegyire a forgatandó film cselekményét, megbeszéltem a rendezővel a komponálandó zenei aláfestést, kiemelkedő zenei részleteket, dalokat. A megbeszélés határozza meg azután, hogy a könyv hangulatának megfelelően csináljam meg a film zenéjét. A másik eset a következő: tegyük fel, hogy Kalmár László filmet készül forgatni, erre elfőn hozzám és »megvizsgálja, hogy mi

van raktáron«. Miután mindent megmutattam már neki, lejátszottam lemezeimet, vagy zongorajátékon keresztül hallotta a dolgaimat, megkérdezi:

— *Hát mi van még?*

Erre én azt felelem, hogy csak nagyon régi dolgok vannak. Mire Kalmár ráparancsol:

— *Akarom látni!*

En: — Ugyan kérlek, az

Az időszerű slágerzene

— Milyen legyen tehát egy »időszerű« slágerzene?

— Egy jó zeneszámnak nem az adja meg időszerűségét, hogy melyik évben szerezték, hanem, hogy tetszik-e a közönségnek, vagy sem. Ebben a tetszés, vagy nemtetszésben van a zeneszerzés öröge elrejtve. Például a »Halálcsók«-ban a slágernek olyanok kellett lenni, amelyek zenei szempontból is kibírja az időszerűség kritikáját és mégis elhíhetők legyen, hogy a XV. században egy lantos ilyet pengethetett lantján.

— Vagy itt van a »Fekete hajnal« főzenészáma. A filmben adva van egy szobrász, aki zongoraművész is és vasúti szerencsétlenség következtében megvakul. Minden lelki fájdalmát ezután beleönti egy kompozícióba, amihez a felesége ír verset. Ennek a dalnak tehát természetesen komolyabbnak kell lenni, ezenkívül kerek egésznek, amihez verset is lehet írni. És hogy a kívánalmak betetőződjenek, úgy kell megkomponálni az egészt, hogy a művész kislánya is énekelheti.

A műterem nagy hangszóróján hirtelen felcsendül egy keleti motívumú zeneszám. De Fries Károly felfigyel:

— Ez már a »Sziámi macs-

ilyen régi dolgokat hagyjuk, legalább 7—8—10 évesek.

Ó: — Mutasd azokat is!

Mit tehetek? Eljátszom a régi szerzeményeket. Egyszer csak felkiált Kalmár:

— Ez az!

— Szóval ez az a bizonyos »második eset«. A »Halálcsók« című filmnél is így történt, amelyben az »Egy szédült pillanat« című dalom jó pár évvel ezelőtt készült el.

ka» zenéje! Ebben a filmben különösen érdekes feladat előtt állottam. Valóságos komoly tanulmányokat kellett folytatnom a hangszerelés körül. Miután olyan keleti zenekar, amely Szelezky Zita táncait és dalait aláfesté, nem áll rendelkezésünkre a speciális keleti hangszerek hiánya miatt. Az úgynevezett »gamelang« zenekart kell utánozni hanghatásban. És annak ellenére, hogy az egzotikus dalok és táncok melódiai abszolút keleti stílusban és hangszerelésben vannak lefektetve, kell, hogy az európai fülnek is slágerek legyenek.

Ezután a komoly zenei beszélgetés után megkérdezzük az illusztris zeneszerzőt, hogy mesélje el, hogyan lett zeneszerző?

— Úgy, hogy mindig megakadályoztak benne. Két éves koromban, amikor már el tudtam tipegni a kapuig a házunk udvarán keresztül, a közeli laktanyában katonazenekar volt s én bizony egyszer a zene hangjaira eltiptegtem oda, úgy, hogy három napig sem találtak meg. Elvesztett gyerekek hitt mindenki, hiszen a nevemet sem tudtam megmondani. Aztán multak az évek. Hat éves koromban hol a Kőczi-cigány-

zenekarban, hol pedig a Drexler-pince katonazenekaránál volt »fenntartott helyem« és úgy hallgattam a zenét.

— Otthon ugyan volt hegedűm, de nem volt tanárom, aki tanított volna. Különben sem szerettem a hegedűt, mindig zongorázni akartam, de zongorám nem volt. Később aztán ajándékba kaptam a nagybátyámtól egy szép zongorát s akkor, mint aki megörült, napi nyolc-tíz órát tanultam, gyakoroltam. Kétéves tanulás után már koncerten, mint kísérő jutottam szóhoz.

— A világháborúban édesanyám meghalt, az apám harc-téren volt, otthonunk szétment s én megint úgy állottam, mint valamikor gyermekkoromban, hegedűvel a hónom alatt, amit utáltam és zongoránélkül, amit szerettem. Nem volt más mit tennem, mint albérletbe jártam gyakorolni. Ezekben az időkben már titokban komponáltam is. Egy nyári nap délutánján, amikor nyitott ablak mellett játszottam a zongorán saját alkalmi szerzeményeimet, valaki leszólt az emeletről:

— *Ki zongorázik?*

— Láttam, hogy egy hölgy az illető. Magához hívott s megkérdezte, hogy mi az, amit most zongoráztam, mert az tetszik neki, nagyon jónak tartja. Szerénykedve mondtam:

— *Semmi az egész, ez az én magánszerzeményem.*

— *Akkor tüstént írunk hozzá egy szöveget és én, ha lehet, még ma este élekelem.*

— *Ez az illető hölgy ugyanis Türk Berta volt. Hát kérem, így indult el tulajdonképpen az én karrierem.*

— Melyik volt az első film, amelyhez zenét írt?

— Az »Azurexpressz« és a »Karosszék«, mert mind a két filmnek a zenéjét tulajdonképpen egy időben szerkeztem.

— Szabad idejében mi a kedvenc szórakozása?

— A zeneszerzés. Állandóan dolgozom jókedvvel és örömmel csinálom ezt, mert még többet s jobbat dolgozhat akarok a közönségnek adni, mint az eddigi szerzeményeim voltak.

De Fries Károlyt e sorok alapján bemutattuk az olvasónak. Szerény, kedves, barátságos modorával legalább olyan sikert aratna személy szerint is mindenkinél, aki beszélne vele, mint dalaival,

Cs. M.

BEMUTATÓFILMSZÍNHÁZAK MŰSORA

ÁTRIUM	Marco Visconti	V. 7-16l	Esperia
CORVIN	Tilos a szerelem	V. 10-16l	Hunnia
DEÁK	Pista tekintetes úr	IV. 21-16l	Hunnia
FORUM	A pék felesége	IV. 21-16l	Pagazus
KASZINO	Pista tekintetes úr	IV. 21-16l	Hunnia
KORZÓ	Érted	IV. 25-16l	Budapest
NEMZETI APOLLÓ	Késő	IV. 11-16l	Daróczy
OMNIA	Fruska	IV. 21-16l	M. I. F.
RADIUS	Az első randevu	IV. 7-16l	Ufa
SCALA	Egy bolond százat csinál	V. 1-16l	Aurora
SZITTYA	Egyszoknya egy nadrág	IV. 21-16l	Hamza
URÁNIA	Talpraesett lány	V. 7-16l	UFA

Új utakat keres a magyar filmgyártás

Filmakadémia létesítését szeretnék az operatőrök is

Május 5-én tartotta legutóbbi összejövetelét a Magyar Filmoperatőrök Társasága, akik összejöveteleiket (5 év óta) minden hónap első szerdáján szokták megtartani. Örömmel mentünk bepillantani a lelkes csoport munkájába, mely a barátság és kari szolidaritás ápolásán kívül állandó továbbképzésüknek alapját képezi.

A magyar operatőr gárda mintegy 30 tagból áll, akiknek neveit is nagyrészt jól ismeri a közönség.

Példaadó az a bensőséges szellem, mely közöttük kifejlődött. Művészek és tudósok ezek az operatőrök egy személyben, hiszen a filmek képszerű meglátása és feldolgozása csaknem kizárólag a kezükben van. Amit megálmodott az író, amit elképzelt a rendező, azt az operatőr valósítja meg. Tudós és művész egyszemélyben, legalább is annak kell lennie. Ez pedig állandó továbbképzés, gyakorlás és munkalehetőség nélkül elképzelhetetlen.

A művészi érzék adottság, úgy mint a zenében a hallás, technikai részben azonban nap-nap után lépést kell tartani a tudománnyal.

Azt est folyamán három értékes előadás is hangzott el. *Makkay Arpád* az operatőr hivatásáról és teljesítményéről tartott érdekes előadást.

Karbán József egy nagyfotosszerű találmányról adott ismertetést. (Egy optika nélkül dolgozó felvevő eljárás eddigi eredményeiről számolt be, melyet alkalomadtán lapunkban is ismertetni fogunk. *Kovács Gusztáv* a színes filmről és a legújabb eljárással elkészített színes pozitívek jelenlegi állását ismertette.

Ezekből a beszámolókból kiérzethetjük, hogy mily szédületes perspektíva áll még a film továbbfejlesztése előtt s ezek a találmányok olyan forradalmasítását jelenthetik az eddigi eredményeknek, mint annakidején a hangos film térhódítása okozott.

Ha elgondoljuk, hogy a 15 milliós Magyarország területén ez a 25–30 operatőr képviseli ezt a szép hivatást, akik

közül valamennyi megmutatta már rátermettségét, mester-ségbeli felkészültségét, nyilvánvaló, hogy határainkon belül csak egymástól tanulhatnak.

Szelmánk sok ágában üti fel fejét az irigykedés, a meg nem értés, féltékenység, mely útját állja a további fejlődésnek, pedig nincs a művészetnek egyetlen ága sem, hol a tanulásnak és fejlődésnek olyan kimeríthetetlen területe lenne, mint éppen a film. Azok, akik *egy-két év óta dolgoznak* a szakmában, nem egyszer tolják magukat előtérbe és érzik magukat tudósoknak, képzett filmeseknek és éppen ezek sorában találhatjuk a legértéktelebb elemeket, De azok, akik bizony öszülő halántékkal, évtizedek tapasztalatával hozták el meglátásaikat, felfedezéseiket, szerényen ismerik be, hogy milyen kevés, amit egy egész élet folyamán alatt megtanulhattak a film egyetlen területén. A szakmai tudás és felkészültség elengedhetetlen kelléke a filmgyártásnak és mindent meg kell tenni, hogy a filmgyártást szakképesítéshez kössék.

A filmművészet területén éppen az operatőrök voltak azok, akik megéreztek azt az erőt, melyet a továbbképzés jelent és egyszerű módon, egy kis társas összejövetel területén is megtalálták az alkalmat és a keretet továbbképzésükre.

Az est folyamán *Kovács Gusztáv* felajánlotta a társaságnak, hogy az operatőrök részére rendelkezésre bocsátja 60 személyes vetítőtermét s az ott lepergetett filmet kizárólag a *filmoperatőr* szemével elemzik és vitatják meg. Ez a lehetőség új utat jelent operatőrjeink továbbképzésében és nem kétséges, hogy pótolni hivatott a filmakadémiát, melynek a magyar filmgyártás fejlődésére is kétségkívül áldásos hatása lesz. *Kovács Gusztávnak* az elgondolása és áldozatkészsége követésre méltó példa.

Mint a fentiekből kiviláglik, immár a második esetben merül fel pozitív formában a filmakadémia megteremtésének gondolata, hiszen az *Erdélyi István* dr. ve-

tőtjében lefolyt előadás-sorozat szintén ezt a célt szolgálta.

A magyar filmgyártás új utakat keres. Ezek az egyszerű összejövetelek bizonyítják annak, hogy akták, folya-

modványok és felterjesztések nélkül a leggyakorlatibb és legegyszerűbb eszközökkel keres utat a filmakadémia felé. Amint látjuk, nem hiányzik sem az áldozatkészség, sem az alkotniakarás az érdektelből s nem kétséges, hogy ez az egészséges megmozdulás belátható időn belül lerakja a filmakadémia alapköveit. (Gy. K. E.)

A gróf a vízbe fúl...

Kaptuk a következő igen den kommentár nélkül teljes érdekes levelet, amelyet min- terjedelmében közlünk:

IGEN TISZTELT SZERKESZTŐ UR!

Nekünk magyar filmgyártóknak, mélységes meghatódottsággal kellene adóznunk azért az aggódo szeretetért, amellyel újabban a magyar filmgyártás ügyével mindenféle foglalkoznak. Egyrészt egymásután különböző hatósági intézkedésekben van részünk, amelyek a magyar film jövő fejlődésének útját vannak hivatva pallérozni, másrészt a sajtó igyekszik különböző cikkeken keresztül irányt szabni, tanácsokat adni, végül pedig a nagyközönség és nem utolsósorban minden ismerősünk tele jóakarattal közli tapasztalatát és az abból leszűrt véleményét: mit is kellene csinálni.

Tanáccsal, útbaigazítással úgy el vagyunk látva, olyan megható és szerelő féltéssel vagyunk körülveve, hogy az embernek szinte elszorul a szíve: ime, ennyire figyelemmel kísérik munkánkat, ennyire aggódnak minden lépésünkért, jövőnkért! Csodálatos és eléggé nem méltányolható sikere ez a magyar filmnek! Lám állandóan szem előtt vagyunk, állandóan foglalkoznak velünk, napi téma lettünk hívatásokban, társaságban, sajtóban. Mindenki félt minket, mindenki aggódlk értünk, mindenki tenni akar értünk valamit, mindenki meg akar menteni...

Ugy zeng, harsog a kórus, mint az operában:

— Mentjük meg őt!

— A gróf a vízbe fúl! Mentjük meg őt!...

És míg a kórus zeng, s szárnyaló melódiája betölti a mindenséget, felvonulnak az összes mentők és segédesapataik. Óriási készültség, statisztéria, népség, katonaság...

Esdve, remegve, sóhajtv zúg a könnyörgő kórus:

— A gróf a vízbe fúl! Mentjük meg őt!...

Ott áll mindenki a parton. Mindenki segíteni akar. Mindenki az első akar lenni a segítségben... És megindul a tolongás...

Egymás kezéből kapkodják ki a segítő eszközöket: a mentőövet, az evezőt. Mindenki csónakba akar szállni, s közben a fuldoklóhoz ezernyi jótanács zürzavaros zaja érkezik.

Megindító és szívet facsaró látvány! A gróft igazán mindenki a lelke mélyéig szereti, imádjja s meg akarja menteni. Sose hittük volna, hogy ilyen népszerű, hogy baja és kmlódása ennyire sorskérdése kivétel nélkül mindenkinék!

...És most, mielőtt még a gróf a vízbe fúlna, arra kérem a sok tolongó és kapkodó segíteni akarót, hagyják abba a hatásos nagy kórust, húzódjának kissé hátrébb és adjanak helyet a hivatásos, arra illetékes mentőknek! Azok majd egykettőre elvégzik mentési munkálatukat, ha kell.

Mert az is lehet, hogy a véletlenül vízbe esett grófnak nincs szüksége segítségre, mert különben tud úszni. Csak éppen ellejtették tőle megkérdezni...

És az is lehet, hogy nem is esett a vízbe, hanem a sok segíteni akaró-tulakodó tömege lökte be véletlenül...

Azt hiszem, Igen tisztelt Szerkesztő Ur, hogy ezen érdemes elgondolkozni nekünk is, másoknak is...

Kiváló tisztelettel vagyok

aggodalmon kívüli híve:
EGY MAGYAR FILMGYÁRTÓ

HONVÉDEINKÉRT. A Maglódai Fórum Muzgó engedélyese Tabányi Pál előadást rendezett a honvédcsaládok javára, mely alkalommal a »Nem vagyok áruló« c. film került bemutatásra. Az előadás tiszta jövedelmét, 48.— pengőt a Magyar Mozgóképzemengedélyesek Országos Egyesülete útján juttatta el a Vöröskeresztnek.

ÚJ VÁLASZTMÁNY A GÉPKEZELŐKNÉL. A Magyar Mozgófénykép Gépkezelők Országos Egyesülete 1943. április 7-én közgyűlést tartott. Az új választmány tisztikarának névsorát alábbiakban közöljük: Elnök: Szabó István. Al-elnök: Wébel Oszkár. Titkár: Joó József. Pénztárnok: Kindlinger Károly. Jegyző: Bozóki József. Munkaközvetítő: Háusler Ferenc. Pénztári ellenőr: Rösztler István és Molnár János. Számvizsgálók: Koncsak Ferenc, Szabó Ferenc és Simon György. Pótfag: Pétrás József és Bachich Albert. Háznagy: Bachich Albert.

ÚJ HELYSÉGBE KÖLTÖZIK A M. F. I. KESKENYFILMKÖLCSÖNZŐJE. A Magyar Filmroda keskenyfilmkölcsonzó osztálya, mely eddig a New-York palota 3. emeletén van (Erzsébet körút 9-11), előreláthatólag május közepén új helyiségbe költözik. A Nyugati pályaudvar közelében, a Kresz Géza-u. 37/a. szám alatt béreltek helyiséget a kölcsönző céljaira. Az érdekeltek a helyiségváltásról külön értesítést kapnak.

LEGKÖZELEBBI OLASZ FILM AZ »ALFA TAU« Az olasz tengerészetiügyi minisztérium közreműködésével rendkívül érdekes film készült a múlt esztendőben, amely a leghitelesebb dokumentuma a háborúban oly nagy szerepet játszó tenger-alattjáró küzdelmeinek. A film címe »Alfa Tau« és abban nemcsak a búvárhajóharcok drámai jelenetei kerülnek a közönség elé, hanem a hősi szellemű tisztikar és legénység háborús élete is a valóságnak megfelelően perog le. A Földközi-tengeren végrehajtott vakmerő tengeralattjáró-vállalkozások szolgáltatták az anyagot az időszerű, érdekes filmhez, amely rövidesen nálunk is bemutatásra kerül.

FIATALSÁG, JÓKEDV ÉS SZERELEM AZ »ÉJELI ZENÉ«-BEN

Erről az öt szép kislányról egész Budapest beszélni fog: Kelemen Éva, Kertay Lili, Molnár Ibolya, Halassy Marika, Lóránt Lenke

Az aranyszínű »esúnya« nevelőkisasszony: Vay Hus és a fiatal hősszerelmes: v. Gozmány György

BALOGH LÁSZLÓ MAGAS NÉMET ÉS OLASZ KITÜNTETÉSE. Hitler vezér és kancellár nemrégiben a német Sas Rend I. osztályát adományozta Balogh László miniszteri osztálytanácsosnak, akinek a kitüntetést a német követségen ünnepi keretek között adták át. Most az olasz király és császár az olasz kultúrának magyarországi terjesztése terén szerzett érdemei elismeréséül Ezüst éremmel tüntette ki az Országos Nemzeti Filmbizottság kltfőnöki főtitkárát. Ezt az Olaszországban és külföldön is nagyraértékelt kitüntetést azok szokták megkapni, akik különös érdemeket szereztek az olasz kultúrának külföldön való terjesztése körül. A kitüntetést, régi tradíciókhoz híven, csak igen ritkán és igen kiválóan minősített érdemekért adományozzák. Anafuso budapesti olasz követ ünnepélyes külsőségek között nyújtotta át az Ezüst érmet az olasz követségen Balogh László miniszteri osztálytanácsosnak.

HERRER'Y CAESAR RÓMÁBAN. A Magyar Filmroda cégvezetője május elején repülőgéppel Rómába utazott, hogy ott két hetes ott-tartózkodása alatt megtekintse a legújabb olasz filmalkotásokat.

SZEMÉLYI HIR. Nemrégben jegyezte el Schöben Róbert, a Magyar Filmroda laboránsa Hruskovits Erzsikét, a Kovács Béla Mihály Filmreklámvállalat tisztviselőjét, kik a közeli hetekben tervezik esküvőjüket.

ESKÜVŐ. Bonyhád Irénke, a Magyar Filmroda keskenyfilmkölcsonzójának tisztviselője május 4-én tartotta esküvőjét Mészáros Ernő MAV-tisztel.

HIBAIGAZÍTÁS. Legutóbbi számolónkban a »Pista tekintetes úr« ismertetésében Makay Árpádot jelöltük meg operatorként. Téves információnkat helyesbítjük, amennyiben a film operatőre Eiben István volt.

SZAKKÉPZETT MOZIGÉPÉSZ, elektro-műszerész, évtizedes gyakorlattal felmondatlan állását változtatná. »Állandó állás« jellegére Magyar Film kiadóhivatala, VII. Erzsébet-körút 13. IV. em. 3. (Híradó-ház.)

Tilos a szerelem

Irta: Zsigray Julianna
Rendezte: Kalmár László
Főszereplők: Kelemen Éva, v. Gozmány György, Vaszary Piri, Somogyi Nusi, Egyed Lenke, Halassy Mariska, Maklár Zoltán, Pethes Sándor, Halmay Tibor
Zene: Buday Dénes
Díszlet: Dudás László
Gyártásvezető: Tangl Lóránd
Felvételvezető: Zombory György
Fényképezte: Eiben István
Beszél: magyarul
Készült: Hunnia-gyárban
Gártotta: Hunnia
Bemutatta: Corvin, május 10.

A szó szoros értelmében kedves, mulatságos, helyenként izgalmas és minden meseterkéltségtől mentes film. A Zsigray-könyvek cselekményét gyártóknak sikerült zökkenő nélkül átvinni a filmszalagra. A vígjátékfilmek közül talán ez az egyedüli, aminek megnézése után nyugodtan elmondhatja a néző: »kellemesen szórakoztam«.

Egy vidéki tehetőes család jogászsarja az utolsó szigorlat letévése céljából felutazik a fővárosba. Apjának megfogadja, hogy nem udvarol, »nincs több nő az életében« addig, amíg sikeresen le nem vizsgál. De a sors másképen határoz. A pesti állomáson találkozik egy leánnyal, aki négy aggszűz nagynénijét kísérte ki a vonathoz.

A véletlen állomási találkozás furcsa körülmények között megy végbe: csókkal és poffonnal, a leány elszalad a fiatalembertől, aki hiába keresi.

Illinszky Ibolya: a »Tilos a szerelem« démona.

A fiatalember és a leány első látásra szerelmesek lesznek egymásba.

A fiúnak van egy barátja, ezt bízza meg a leány felkutatásával. Az ősjogász menyasszonya révén megismerkedik a leánnyal, aki szintén megbízza, hogy keresse meg azt a »bizonyos« fiatalembert. Az ősjogász korlátolt szellemi képességeivel nem jön rá arra, hogy tulajdonképpen egy és ugyanazon dologgal bízták meg.

A fiú inasával azt a lakást veszi bérbe, amely véletlenül éppen szomszédos a négy nagynéni lakásával, tehát a keresett leány is a szomszéd-

A vénkisasszonyok pergőtüze (középen v. Gozmány)

ukban lakik. Erről azonban igen furcsa helyzetek között nyosodik meg.

Levélhordó levelet hoz a le-

Ez aztán a meglepetés... (v. Gozmány, Maklár—Kelemen Éva)

ánynak és leteszi az ajtóhoz. Becsenget és elmegy. A leány még ágyban van és telefonon beszél barátnőjével, ami-

A fiú lakásában ezalatt azon töprengenek, hogy lehetne ruhát keríteni a leánynak és aztán visszasurranni a másik lakásba, nehogy kompromitálva legyen. Végül is a fiú leszalad ruhát venni, de amikor visszatér, a kapuban találkozik az édesapjával, aki bejelentés nélkül jött meglátogatni a fiát. »Szörnyű« dolgoknak jön nyomára. A leányt a lakásban találja, kitagadja a fiát is.

A négy nagynéninek van egy százhárom éves nagybátyjuk. Gazdag úr hírében áll és cerberusként őrködik a négy aggszűz erkölcei felett. A nagynénik levélben szereznek tudomást az otthoni dologról de azzal a módosítással, hogy az unokahugot elrabolták. Nosza, hamar szaladnak vissza Pestre.

Az ősjogász-barát, miután az adott helyzet folytán feleslegessé vált a nyomozása, más megbízást kap: hogy a szomszéd lakásból, ahová már megérkeztek a nagynénik, csempésszen ki ruhát a kislánynak. Éjjel megy ruháért, de rajtakapják az öreg hölgyek. Van nemulass.

A bonyodalom tetejében megjelenik a fiú régi kedvese is. Erre hálóingestől elszalad a kislány a házban levő éttermen keresztül az utcára. A fiú utána.

Megérkezik az öreg nagybácsi, aki az ősjogásztól szerzett tudomást a történekről. Felelősségre vonja a fiút, de az kijelenti, hogy feleségül veszi a kisleányt.

A nagy szaladgálásban a két fiatal szerelmes meghül.

Közben feljön a takarítónő, a vicéné, aki a leány eltűnéséből gyilkosságot sejt, illetve már így is adja tudtára, nagy siránkozások közepette a ház népének.

Közben feljön a takarítónő, a vicéné, aki a leány eltűnéséből gyilkosságot sejt, illetve már így is adja tudtára, nagy siránkozások közepette a ház népének.

Feljön az apa is, beteg fiához és most már nem zárkózik el a fiú nősülése előtt, csak azt köti ki, hogy az a szigorlat letétele után történjék meg...

A filmben tüzijátékszerűen követik egymást a kacagtatónál kacagtatóbb helyzetek. Tartalmi leírásban nem is lehet mindent megfelelően érzékelteni. *Sehol sincs túlméretezett jelenetelés.* Tulajdonképpen a két főszereplő játékaival gördül a cselekmény.

Kelemen Éva és vitéz Gozmány György életük első filmszerepében: játszanak, szerelmeskednek, hancúroznak, láthatólag élvezik a forgatókönyv által előírt jelenetek játékát. Kelemen Éva szép, bájos, majdnem azt mondhatjuk, hogy teljesen megfelelt szerepének. Nem látni meg rajta, hogy először nézett szembe Eiben lencsésével. Nagy tehetség és nehezebb szerepet is elbír játékkészsége. Kedvesen énekel, kedvesen beszél, kedves jelenség minden mozdulatával. Vitéz Gozmány György, mint valami fiatal csikó, alig bír vérével. Még Kalmár László rendezői irányítása sem tudja megfelelően megzabolázni ezt a szintén tehetséges fiatal színészt. Sokszor feleslegesen vágja jobbra-balra kezét, gesztikulál. Szépen beszél, helyen-

Somogyi Nusi, Egyed Lenke, Halassy Mariska tiündökölnek. Ugyanezt lehet Pethes Zoltán játékaról is mondani. Bár csacsogó beszédéből nem sokat ért a közönség, élve alakítja a 103 éves öregurat. Maklár Zoltán az inas és Halmay Tibor az ősjogász, úgy játszanak, mint ahogyan már eddigi filmjeik folyamán megszoktuk tőlük.

A rendezés kifogástalan, a meseének megfelelően egyszerű eszközökkel oldja meg a történet képszerű bemutatását. A díszletek szépek, de semmi nagyvonalúság nincs bennük. A hang és fényképezés jó, a zenéről azonban már más a véleményünk. Ujat nem ad, az aláfestő része is kevésbé érzékelteti a szerelmes hangulatot.

Kupaktanács

ként túl lágyan. Nem kétséges, hogy még sokat kell tanulnia, hogy azután az legyen, amihez minden tekintetben meg van a kelleke: igazi, férfias szerelmes színésze a magyar filmnek.

Az epizód szerepekben a négy nagynéni: Vaszary Piri,

Egészben véve a film igazi, könnyű élmény és jobb, mint a két fiatal szereplő első játéka alapján vártuk. A nyitászíni és a befejezésnél felcsattanó taps elismerés az »új felfedezettnek« és azoknak, akik ebben a filmben közreműködtek. C. M.

A hét víg özvegy

Rendezte: Mario Mattoli
Főszereplők: Laura Nucai,
Laura Solari, Antonio Gaudusio, Nino Torauto

Hossza: 2177 méter

Beszél: olaszul

Cenzúra: aluli

Forgalombahozza: Tátra

Bemutatta: Pátia

Kevés olasz vígjátékot mutattak be ezideig filmszínházaink, ami talán az olasz és magyar nyelvezet közötti különbség miatt lehetséges. A perdülő olasz nyelvet mondanivalójában aligha követheti a szűkszavú magyar feliratozás és maga a fordítás lehetősége is a nehezebb vállalkozások közé tartozik. Kölcsönzőink — kivéve az Esperiat —, ha látnak is vígjátékot Olaszországban jártukban felirat nélkül, nehezen követhetik a mondanivalót. Annál nagyobb meglepetés most a »Hét vígözvegy«, mely ugyancsak megérdemelte volna, hogy az idény elején kapjon megfelelő premier-mozgót.

A film kissé vontatottan indul. Megszokott miliőben (egy hajó fedélzetén) játszódnak az események, ahová egy ideges ügyvéd menekül a nagyváros izgalmai elől. A megátalkodott agglégény hiába keresi azonban a csendet, a hajó fedélzetén, egymásután találkozik ismerőseivel és így a remélt nyugalom helyett ugyancsak mozgalmas társaságba keveredik. A film eddigi cselekménye teljesen megszokott, mikor váratlanul nekilendül a cselekmény és a hajó utasai összeütközés következtében mentőcsónakba szállnak. Ettől kezdve mulatságosabbnál mulatságosabb körülmények között hat szép fiatalasszony és egy satrafa (kiöregedett énekesnő) mentőcsónakba szállnak, hogy azután egy elhagyott szigeten mentsek meg életüket. A hölgyek (egy kivételével) szépek, fiatalok, vidámak, így hát a baleset sem jelent részükre tragédiát s a Robinson-szigeten ugyancsak kiélvezik a szabadságot, a napfényt és a tenger hullámain. Meglepetésükre megtalálják a sziget egyedüli lakóját is, aki elvonulva a világtól, főleg megszabadulva házastros feleségétől, gondtalanul és vidáman él nádfedeles kunyhójában. Most már a hajótörötteknek nincs gondja ételre-italra s a tragédia csak ak-

kor következik be, amikor a szigetre menekült »öslakó« házastros feleségére ismert a hajótörött énekesnőben. Az énekesnő azonban a másodvirágzás szerelmével már kicipéczte az agglégény-ügyvédet második férjének s a két férfi most már megmérkőzik egymással, hogy ki legyen az a szerencsés, akinek ezt az asszonyt nem kell elvenni. Életre-halálra folyik a sakkparti, ahol a férj kapja a mattot és ráadásán a feleséget. Az agglégény megmaradhat eddigi állapotában, mert a fiatalasszonyok férjei szintén megérkeznek egy mentőcsónakon és ezzel a Robinsonok száma nyolcra emelkedik, hogy soha többé el ne menjenek a boldogságnak eről a kies szigeteről.

A pompás vígjáték mondanivalója egészen újszerű. Kellemes csalódást jelent, különösen a megszokott, kitaposott úton induló cselekmény fordulásától kezdve. Második felében a sziget összes jelenetei úgy vizuális szempontból, mint a vígjátéki cselekmény mondanivalójának szemszögéből egészen újszerű témát adnak a szórakozni vágyó közönségnek. Lényeg a filmszerű vígjáték, ahol maga a cselekmény minden banalitás mellőzésével is derűs és mulattató tud lenni. Az olasz filmek már gyakran nyújtottak példát bizonyos területeken arra, hogy milyen a jó film (kiállítás, művészi fényképezés), most a divatos lett filmburleszkek sokaságában tanulhatunk különleges témájából, feldolgozásából és derűjéből is. A szöveg másodrangú, viszont a filmszerű cselekmény szárnyat kap Mattoli rendezésében s erkölcsi szempontból is azok között a keretek között mozog, ahogyan a mai követelmények is lehetővé teszik a magyar filmvígjáték rendezését. Természetesen megismételni nehéz ily kitűnő témát. Ehhez néha nemcsak a tenger hiányzik...

Gy. K. E.

A pék felesége

(Raimu)

Írta és rendezte: *Marcel Pagnol*

Főszereplők: *Raimu, Ginette Leclerc, Charpin*

Beszél: *franciául*

Cenzura: *felüli*

Hossza: *2835.*

Gyártotta: *Marcel Pagnol*

Forgalomba hozza: *Pegasus*

Bemutatta: *Forum*

Egyike azoknak a kitünő filmeknek, amelyek Magyarországon sohasem készülhettek volna el. Színészeink sincsenek hozzá, akik így, ennyi létszerúséggel formálnák meg figuráikat, rendezőnk sem akad talán, aki ezzel a merész könnyedséggel bátorkodna filmet csinálni. Mindez azonban elsősorban azért van, mert se színészeinknek, se rendezőinknek sohasem nyílt alkalma hasonlóan merész film alkotásához. Nem pedig azért, mert ilyen, vagy csak megközelítőben hasonló témájú filmet nálunk sohasem engedélyeznének filmhatóságaink. Valószínű helyes is, hogy így van. Csak az nem helyes, hogy különböző mértékkel mérjük a magyar és a külföldi filmeket, mert ezzel nagyobb szabadságot adunk a külföldi alkotásoknak és túlsok megkötöttséget szabunk a magyar filmek részére.

A pék felesége arról szól, hogy egy kis faluba új pék érkezik és nagyban készülőd-

nek az első sütésre. Ott van mindenki, s lesik, milyen lesz az első kenyér. A cipók kitűnők. Mindenki el van ragadtatva az öregedő, pohos pékmester (Raimu) kenyereitől, de nem kevésbé el vannak ragadtatva a pék fiatal és kíváncsi feleségétől. Különösen a földesúr lovásza nézi lenyűgözve az asszonyt, akit ugyancsak elfog a vágy a fiatalember után. Végre felgyűl és a megkezdett játék-ból szenvedélyes szerelem fejlődik. Mindketten elvesztik józanságukat, s megszöknek egy közeli kis szigetre.

A pék hallatlanul szívère veszi a dolgot. Búskomor lesz. Hiába vigasztalják, nem találja meg lelki egyensúlyát, nem tud dolgozni: nem süt több kenyeret. A falu két-ségbeesve látja, hogy a hűtlen asszony miatt veszélyben van valamennyiük mindennapi kenyere. Erre összefognak. A pap, és a tanító vezeti a nyomozást. Az asszonyt meg kell találni minden áron. És végül meg is találják a szigeten. A csábító elmenekül, pap visszavezeti a hűtlen asszonyt a pék házába, aki boldogan bocsát meg a hazatért bűnösnek.

Együtt gyujtják be már a kemencét és ismét megindul a kenyérsütés...

Az egyszerű történetet a mesteri rendezés és Raimu

ragyogó alakítása feledhetetlenné teszi. A francia falu típusait formáló színészek egy-

től egyig úgy élnek, mintha ott születtek volna.

M. G.

Szalonkalózok

Rendezte: *Goffredo Alessandrini*

Főszereplők: *Doris Duranti, Laura Nucci, Enrico Glori*
Beszél: *olaszul*

Hossza: *1955 méter*

Forgalomba hozza: *Esperia*
Bemutatta: *Capitol*

A premier-filmszínházak zsúfoltsága miatt az Esperia-nak ezt a produkcióját a Capitol Filmszínházban mutatták be. Tagadhatatlan, hogy ilyen esetekben bizonyos előítélettel fordul a mozis és a közönség a film elé, mely »nem érdemelt« premier mozgót. Pedig nem szabad ennek a külső körülménynek befolyással lenni a filmnek az országban megteendő útjára.

A »Salonkalózok« könnyű, szórakoztató film. Meséje nem nagyigényű, de az ékszertolvajoknak elegáns szélhámosait kitűnő ellentétbe állítja a beszületes munkával élni akaró polgári gondolattal, a megvesztegethető nő értelmességével és megfontoltságával.

Egy nyomdatulajdonos menyasszonyt meglátogatja unokatestvére, aki történetesen gyémántkereskedő. Régen nem látták egymást s a találkozásnak kölcsönösen mindketten örülnek. A leány (Doris Duranti) érzései nem elég mélyek még vőlegénye iránt s midőn a gyémántkereskedő a

reskedők folytatják itt legális és illegális üzelveiket,

A kétes jellemű gyémántkereskedőnek tetszik a szépséges leány, de ez mit sem gátolja abban, hogy egy milliós értékű nyakék modelljeként be ne avassa egy ékszeresáliba. A fejedelmi megjelenésű leány egy estély keretében viseli első ízben a szépségéhez méltó nyakéket. Egy keleti pasának megtetszik a leány és nem régen megismert grófi barátját, aki szintén az ékszeresáliba. A cinkosa — kéri meg arra, hogy a leányt bemutassa. Nem sejtja azonban, hogy az új ismeretség szála tulajdonképpen a kedvező vételnek előkészületeihez tartoznak. A vásár létrejön és a magános úr most már a leánynak akarja ajándékozni a kincseket érő ékszert, azonban kiderül a különös vásárlás háttere is. A leány is belátja, hogy úri kalózok kezébe került, akik eszközül használták és visszatér egyszerű, dolgozó szerelméhez.

A kalózfilm mondanivalója inkább romantikus területeken mozog, mint az izgalmat keresi. Szövegkönyve kissé szűkszavú, feltalálása pedig a közepszerúség jellegét viseli magán. Szereplői jólvégzik feladatukat, kiemelkedő játékra azonban nincs a film kereté-

fülébe akasztja csalogatásul a két briliánst, nem nehéz a polgárleányt Antwerpenbe, a gyémántvárosba csalni. A legkőrmönfontabb gyémántke-

ben alkalom. Doris Duranti szépsége és alakítása fémjelzi az Esperia nyári udjongságát, mely sikerrel indult útjára.
(Gy. K. E.)

1002.

Liechtenstein fejedelemség uralkodó hercege II. Ferenc József kis országa fővárosában, Vaduzban tartotta esküvőjét Gina von Vilczek grófnővel.

Möln dal és Lidköping svéd városokat előntölte a szokatlan méretű tavaszi áradás.

A esecsemő-gondozás keretében a Hangya eddig 750 községet látott el babakelengyével.

A keleti hadszínterről hazatérő második honvédhadsereg parancsnoka, vitéz Jány Gusztáv vezérezredes a kievi pályaudvaron elbúcsúzik a visszamaradó megszálló csoport tisztikarától. A hazatérő hadseregpáncsokot Kállay Miklós miniszterelnök üdvözölte a Keleni pályaudvaron.

A haditudósító alakulatok kiállítását vitéz Nagy Vilmos vezérezredes, honvédelmi miniszter József királyi herceg jelenlétében nyitotta meg a Pesti Vigadóban.

Vitéz nagybányai Horthy Miklós, Magyarország főméltóságú kormányzója a Führer meghívására látogatást tett Hitler Adolf főhadiszállásán.

188. sz.

Látogatás a berlini tánc-színpad gyakorló óráján. És itt ízelítől az oktatás eredménye.

Bulgáriának a háromhatalmi szerződéshez való csatlakozásának két éves fordulóján Szófiában nagygyűléseket rendeztek.

Ime, a német harcokosépipítő ipar legújabb mesteralkotása. A tigris. A tigris nyolc egész nyolctized centiméteres ágyújával az ellenséges páncélosok legfélelmelesebb ellenfele. A tigris a modern páncélkocsigyártás mindhárom alapkövetelményével rendelkezik.

A japánok harca a Nagy- vagy Csendes Óceánon. Japán haditengerészeti egysége Új Guinea felé törnek előre. Amerikai harcirepülőgépek megkísérlik, de hiábavalóan, a partraszállás megakadályozását. A hadművelet tervszerűen továbbfolynak. A partraszálló japán tengerészcsapatok Új Guineán egy hídfőállást alkottak. Az őserdőn keresztül küzdik magukat a katonák előre. Salamaua brit repülőterét elfoglalják.

Német tengerettalattjárók a Karibi-tengeren. A haditudósító, aki ezen a háromhónapos úton résztvevett, a következőket mondotta a felvételhez: Csak az Óceán kellős közepén kapta meg hajónk a parancsot, mely így szólt:

Megfigyelni és zavarni a Karibi-tenger hajóforgalmát. 38 fok meleg. A ventilátor éjjel-nappal működik. Holnap este van karácsony. Szenteste. Ötven méter mélységben a víz alatt. Két nap mulva elérjük hadműveleti célunkat. Délamerikai partjait. Előttünk a Kis Antillák szigetcsoportja. A hajónak keresztül kell haladnia a szigetszűkeken. A következő cél: Curaçao. Szilveszter éjszakáján óvatosan keresztűlfurakodik hajónk a szigetek labirintusain. Repülőgép közeledik. Erős hajlásszögben megy a hajó a mélységbe. Kibocsátják a periszkópot. Ott fekszik Curaçao. A felvevőgép megörökíti ezt a pillanatot. Jobbra a hegyen a nassaui erőd. Irány ismét a nyílt tenger. A rádiós a hallgatókészüléken egy hajócsavar zaját állapítja meg. Egy gőzös. A torpedó célba talál. A kapitány felmerülteti a hajót. Egy gyors körültkintés. Az ellenség ismét néhány ezer tonna hatóteret veszített.

80. sz.

Itáliából. A belügyminiszteri államtitkár és különböző fegyvernemek képviselőiteinek jelenlétében a Rendőrség Műszaki Iskolájában végbemegy a rendőrjelöltek katonai eskütétele.

Verona 47-ik vásárán megtartották a három velencei tartomány első juhkiállítását.

Svédországból. Stockholm. Egy kivételes művész rajzok alapján karikatúrákat alakít.

Spanyolországból. Huszonnégy kerékpáros résztvesz a harmadik Nemzeti Kerékpáros Bajnokság versenyén.

Róma. A Népművelési Minisztérium kezdeményezésére a katonai szolgálatot teljesítő tagjainak családjai számára varietéelőadást tartottak.

Országos Mozgóképvizsgáló Bizottság által engedélyezett filmek

Magyar világhíradó 995. (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1943. évben készült, 275 m hosszú.

LUCE olasz világ híradó 73. (Hunnia) hangos riport 1 felvonásban, a LUCE filmgyárban 1943. évben készült, 307 m hosszú.

Rajzos híradó 157. (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1943. évben készült, 94 m hosszú.

UFA világhíradó 182. (Auslandstönwoche Nr. 182.) (UFA) hangos riport 1 felvonásban, az Univerzum filmgyárban 1943. évben készült, 362 m hosszú.

UFA Világhíradó 182. sz. (német beszéddel) (Auslandstönwoche Nr. 182. Deutsch Gesprochen) (UFA) hangos riport 1 felvonásban, az Univerzum filmgyárban 1943. évben készült, 362 m hosszú.

Házassággal kezdődik (M. F. I.) hangos vígjáték 4 felvonásban, a Magyar Film Irodában, 1943. évben készült, 2116 m hosszú.

Jómadár (Művelődés) hangos vígjáték 5 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1943. évben készült, 2448 m hosszú.

Éjszaka lánya (Palatinus) hangos dráma 4 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1942. évben készült, 2303 m hosszú filmet, mint **Magyarországon készült, magyar nyelvű mozgófényképet.**

Magyar világhíradó 996. (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1943. évben készült, 251 m hosszú.

Rajzos híradó 158. (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film

Irodában 1943. évben készült, 95 m hosszú.

UFA világhíradó 183. (Auslandstönwoche Nr. 183.) (UFA) hangos riport 1 felvonásban, az Univerzum filmgyárban 1943. évben készült, 356 m hosszú.

LUCE olasz világhíradó 74. sz. (Hunnia) hangos riport 1 felvonásban, a LUCE filmgyárban 1943. évben készült, 274 m hosszú.

Tengeralttjárók (U-Boote) (UFA) hangos kultúrfilm 1 felvonásban, az Univerzum filmgyárban, 1942. évben készült, 300 m hosszú.

Kajakkal a vadvizeken (Wildwasser) (Nagy Mária) hangos riport 1 felvonásban, a Bavaria filmgyárban 1942. évben készült, 708 m hosszú.

67. sz. Filmhirdetés (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1943. évben készült, 60 m hosszú.

UFA világhíradó 183. (német beszéddel) (Auslandstönwoche) (UFA) hangos riport 1 felvonásban, az Univerzum filmgyárban 1943. évben készült, 356 m hosszú.

Felelős szerkesztő:

MATOLAY K. GÉZA dr.

Felelős kiadó:

LIEBER LÁSZLÓ dr.

Kiadóhivatali főnök:

GYIMESY KÁSÁS ERNŐ

Készült a

„Jövő” nyomdaszövetkezet műhelyében
Budapest, IX., Erkel-u. 17.

Telefon: 182—278.

A
perzselő
szenve-
délyek
és a nagy
sztárok
filmje:

➔ **A TITKOK VÁNDORA**
VEIT HARLAN mesteri rendezése

FŐSZEREPLŐK:
HEINRICH
GEORGE
KRISTINA
SÖDERBAUM
P A U L
WEGENER

TOBIS

F I L M

FORGALOMBAHOZZA:

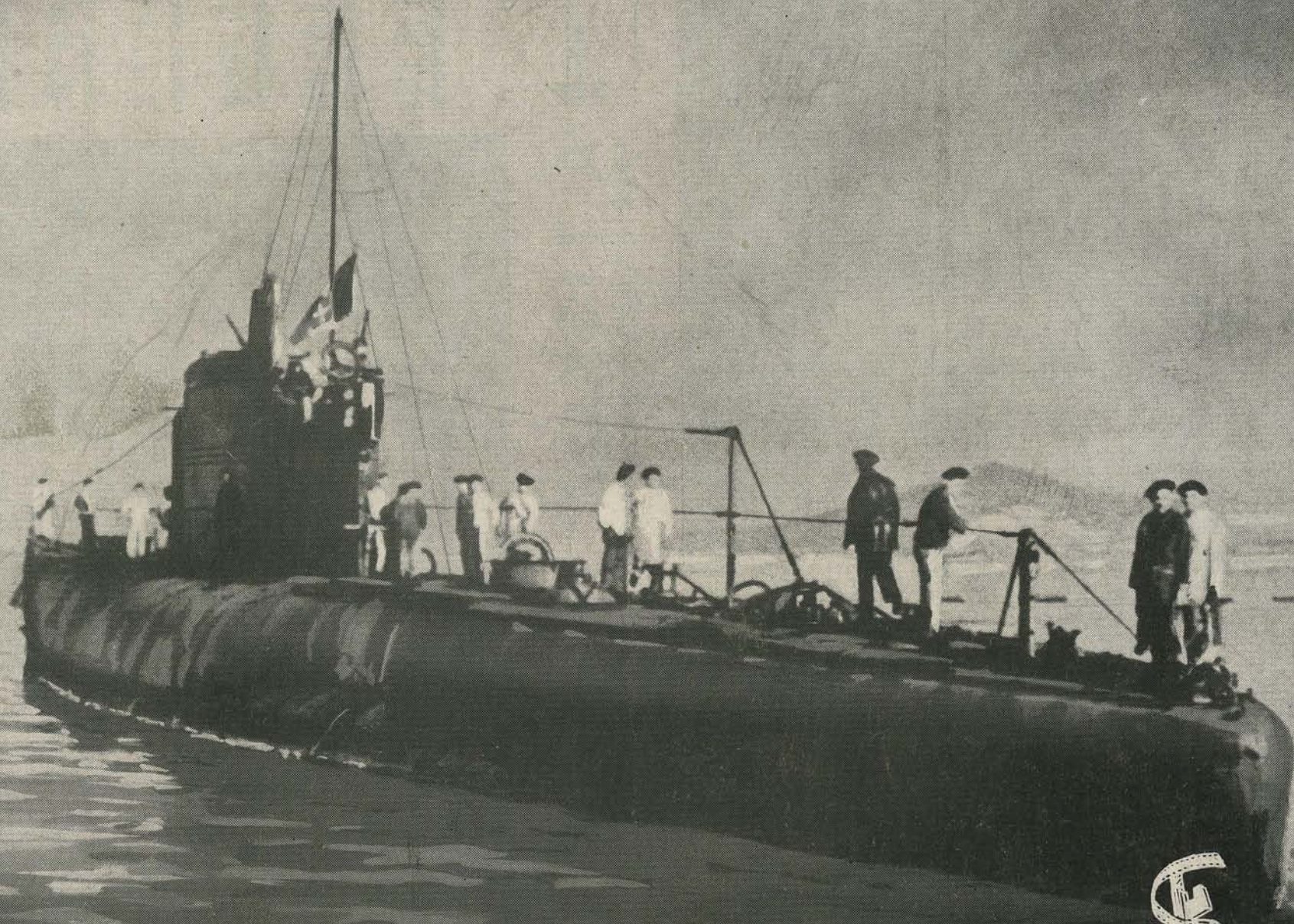
BUDAPEST
FILM R. T.

VII., RÁKÓCZI-ÚT 52. SZ.
TELEFONSZÁM: 22-34-35

Budapest
1943.
május 12
V. évf.
19. sz.
Egyes
szám ára:
70 fill.

ALFA TAU

SZERKESZTI
D. MATOLAY
K. GÉZA

„ALFA TAU” a legszebb olasz filmujdonság
a FORUM legközelebbi műsora.

ESPERIA